

Cynllun Gweithredu Cymdogaeth

Y RHWS Gorllewin y Fro

CYNLLUN GWEITHREDU CYMDOGAETH

I ardal y Rhws

Dyma'r Cynllun Gweithredu Cymdogaeth i ardal Y Rhws. Mae un Ysgol Gynradd, Ysgol Gynradd y Rhws sy'n bwydo i Ysgol Gyfun Llanilltud. Mae nifer o siopau lleol ar y briffordd yn y Pentref, gan gynnwys meddygfa, fferyllydd, swyddfa bost, trinwyr gwallt a llyfrgell gymunedol.

Mae gan Barc Hamdden Ffontygari bwll nofio a champfa sydd ar agor i'r gymuned i'w defnyddio.

Mae'r ardal yn cael ei gwasanaethu'n dda gyda llwybrau bysiau a gorsaf reilffordd. Mae grŵp mamau a phlant bach o'r enw 'Cheeky Rascals' sy'n defnyddio'r ganolfan gymunedol yn rheolaidd.

Ffeil ffeithiau cymdogaeth

- 30 Mehefin 2017 - Mae 2,463 o bobl yn byw yn y Rhws.
- Mae gan yr ardal ddosbarthiad trefol/ gwledig o: Tref a chyrion gwledig
- Y Bwrdd Iechyd Lleol yw Prifysgol Caerdydd a'r Fro.
- Yr Ardal Heddlu i Ddinas Powys yw Heddlu De Cymru.
- Yr Awdurdod Tân ac Achub i'r Rhws yw Awdurdod Tân ac Achub De Cymru.

Mae 96 eiddo sy'n perthyn i'r Cyngor yn yr ardal; yn cynnwys 27 o dai, 49 o fflatiau ac 20 byngalo i bobl hŷn. Hefyd mae 45 eiddo lesddaliadol a 51 garej. Mae'r mwyafrif o'r eiddo o fath adeiladu traddodiadol ac fe'u hadeiladwyd rhwng 1945 a 1964.

Beth yw Cynllun Gweithredu Cymdogaeth?

Beth yw ei nodau?

Mae Cynllun Cymdogaeth y Rhws yn nodi ystod o flaenoriaethau lleol penodol sy'n bwysig i bobl sy'n byw ar yr ystad.

Mae'r Cynllun yn ystyried ystod eang o wybodaeth gan gynnwys canlyniadau ymgynghori â phreswylwyr, canlyniadau'r arolwg boddhad tenantiaid ar raddfa fawr, data economaidd-gymdeithasol gan gynnwys iechyd, cyflogaeth a thlodi ynghyd â themâu cylchol a nodwyd gan staff. Gyda'i gilydd, mae'r wybodaeth hon yn ffurfio'r blaenoriaethau sy'n effeithio ar fywydau pobl, gan gynnwys materion amgylcheddol, hyrwyddo cymunedau gweithredol ac ymdrin â throsedd a diogelwch.

Nodir nifer o gamau sy'n ymdrin â'r materion blaenoriaeth ar yr ystad, a bydd y rhain yn cael eu cyflawni dros yr ychydig flynyddoedd nesaf er mwyn gwella'r gymdogaeth a gwneud gwahaniaeth i fywydau tenantiaid.

Mewn arolwg tenantiaid diweddar a gwblhawyd yn yr ardal, cadarnhaodd 33% o denantiaid eu bod yn adnabod Tîm Cymdogaeth yr ardal. O ystyried y wybodaeth hon, bydd y Cynllun Cymdogaeth hefyd yn edrych ar sut y gall y tîm gynyddu ei bresenoldeb yn yr ardal ac adeiladu cysylltiadau cryfach â'r gymuned.

Gwybodaeth allweddol i'r gymuned

Diogelwch cymunedol	Roedd 57% o denantiaid yn fodlon â'r trefniadau ar gyfer delio ag ymddygiad gwrthgymdeithasol, sy'n unol â chyfartaledd y Fro o 58%. Mae cymdigion swnllyd yn bryder i nifer sy'n byw yn yr ardal gyda 48% o denantiaid yr ardal yn nodi bod hon yn broblem, o gymharu â chyfartaledd y Fro o 35%. Nid oedd 91% o denantiaid sy'n byw yn yr ardal yn ystyried bod defnyddio cyffuriau yn broblem yn y gymuned. Mewn arolwg tenantiaid diweddar, nododd 100% o'r tenantiaid eu bod yn teimlo'n ddiogel neu'n ddiogel iawn yn byw yn yr ardal. "Mae'n dawel - Lle hyfryd i fyw!" "Ardal mor dawel a braf"
Cyswllt â chwsmeriaid	Dywedodd 70% o'r preswylwyr fod staff yn barod i helpu a theimlai 67% bod staff yn gallu delio â'u hymholiad yn gyflym ac yn effeithiol Roedd 59% o denantiaid o'r farn ei bod hi'n hawdd cysylltu â'r person iawn sy'n uwch na chyfartaledd y Fro o 66%. Yn ystad arolwg tenantiaid diweddar, nododd 33% o denantiaid eu bod yn adnabod Tîm Rheoli Cymdogaeth yr ardal.
Galw am gartrefi	Mae galw da am gartrefi yn yr ardal gyda chyfartaledd o 31 ymgeisydd yn cynnig am bob eiddo sy'n dod ar gael i'w ailosod.
Mynediad at wasanaethau	Mae gan bobl yn y gymdogaeth fynediad da at siopau a gwasanaethau. Mae gwasanaethau bws a thrên da sy'n golygu y gall tenantiaid fynd yn hawdd i ganol tref Y Barri neu ymweld ag archfarchnadoedd. Mae ysgol gynradd gymunedol ar yr ystad ac mae digon o leoedd ar gael i blant sy'n byw yn y dalgylch. "Siopau lleol da a'r orsaf reilffordd"
Ôl-ddyledion rhent	Dywed 69% o denantiaid yr ardal fod eu rhent yn cynrychioli gwerth am arian. Mae 32% o denantiaid mewn ôl-ddyledion rhent sydd ychydig yn uwch na chyfartaledd y Fro o 31%; fodd bynnag, mae cyfran uchel o denantiaid yn derbyn Budd-dal Tai neu Gredyd Cynhwysol i dalu eu costau tai.
Atgyweirio	Yr amser aros ar gyfartaledd am atgyweiriadau oedd 8 diwrnod. Roedd 64% o denantiaid yr ystad yn fodlon â'r gwasanaeth atgyweirio ac roedd 75% yn teimlo bod atgyweiriadau'n cael eu gwneud yn gyflym.
Cyflogaeth	Mae gan y gymdogaeth lefelau uchel o gyflogaeth o gymharu â chymdogaethau eraill o amgylch e.e. Y Barri. Mewn arolwg diweddar nododd tenantiaid yr hoffent gael mwy o gefnogaeth mewn perthynas â gwasanaethau hyfforddi a chyflogaeth yn yr ardal.
Incwm yr aelwyd	Mae gan y gymdogaeth rai problemau gyda lefelau incwm teulu o gymharu â chymdogaethau eraill yn y Fro. Dengys hyn y gallai rhai teuluoedd ddioddef effeithiau amddifadedd a chael problem cael dau ben llinyn ynghyd. Yn dilyn arolwg tenantiaid diweddar, cadarnhaodd 100% o'r tenantiaid a ymatebodd fod ganddynt rywfaint o ddealltwriaeth o Gredyd Cynhwysol a sut y byddai'r newidiadau yn effeithio arnynt.

Gwybodaeth allweddol i'r gymuned (parhad)

Trosiant eiddo	Daeth 12 eiddo yn wag y llynedd yn yr ardal (13% o stoc dai yr ardal)
Tenantioid gweithgar	Mae cymuned ragweithiol yn Rhws sydd wedi rhedeg nifer o grwpiau cymunedol yn cynnwys ein tenantioid, fel Clwb Gwaith Cartref Rhws. Mae'r Tîm Rheoli Cymdogaeth wedi cefnogi'r grwpiau hyn trwy nawdd, codi arian a darparu gweithgareddau cymunedol. Mae'r gweithgareddau hyn yn tueddu i ganolbwyntio ar blant a theuluoedd ifanc. Nid oes unrhyw fyrddau preswylwyr na fforymau tenantioid ar gyfer yr ardal hon.
Trosedd a niwsans	Dim pryderon sylweddol am droseddau yn yr ardal gyda chyfraddau troseddau is na'r cyffredin ar gyfer y mwyafrif o droseddau ac YGG.
Iechyd a llesiant	Mae iechyd 22% o breswylwyr yn cyfyngu ar eu gweithgareddau o ddydd i ddydd, sydd ychydig yn uwch na chyfartaledd y Fro. Mae gan y gymdogaeth rai problemau gyda lefelau iechyd ac anabledd pobl o gymharu â chymdogaethau tebyg yn y Fro. Gallai hyn ddangos y gallai fod gan fwy o bobl nag arfer problemau symudedd o ryw fath neu'i gilydd, eu bod angen rhywfaint o gymorth meddygol tymor hir yn eu cartrefi ac efallai eu bod yn teimlo'n eithaf ynysig.
Pobl ifanc	Y boblogaeth yn Rhws oedd 1364 ar 30 Mehefin 2017, ac roedd 242 o bobl (18%) o oedran ysgol (3-19 oed). Mae gan yr ardal gyfran lai o bobl ifanc o'i chymharu â chyfartaledd ehangach y Fro neu Gymru gyda 15.3% o'r boblogaeth rhwng 0-15 oed (o'i gymharu 19% ar draws y Fro)
Addysg	Mae lefelau cyrhaeddiad addysgol yn debyg i ardaloedd eraill yn y Fro gyda sgoriau cyrhaeddiad cyfartalog yn is na'r cyfartaledd yng nghyfnodau allweddol 2, 3 a 4. Hefyd mae cyfraddau absenoldeb disgyblion yn debyg i ardaloedd eraill y Fro mewn ysgolion cynradd ac uwchradd.
Mannau agored	Mae nifer o fannau agored yn yr ystad fel Parc Milburn ac ardal chwarae i blant bach wrth ymyl y Ganolfan Gymunedol.
Graddfeydd yr ystad	Graddiad cyffredinol yr ystad yw 3. Ymhlith y materion sy'n codi dro ar ôl tro, ceir tipio anghyfreithlon, sbwriel a gwrychoedd sydd wedi gordyfu sy'n ffinio â llwybrau ar draws yr ardal. Mae parcio ar ymylon glaswellt yn yr ystad yn broblem ac mae hyn yn niweidio'r glaswellt yn fawr.

Gwybodaeth leol:

Archwilio eich ystad

Er bod y dangosyddion yn dangos tueddiadau defnyddiol ac yn dangos y ffordd inni i'r cyfeiriad cywir, mae angen mwy o wybodaeth leol arnom i adnabod rhai o'r materion penodol y mae angen inni ymdrin â hwy.

I gasglu'r wybodaeth hon, rydym wedi cynnal archwiliad cymdogaeth, gan holi pobl sy'n byw ac yn gweithio yma i nodi beth yw'r problemau yn eu barn nhw.

Barn/sylwadau preswylwyr	
Mae'r ardal gyfan yn elwa o gymunedau sefydledig a throsiant isel o eiddo.	Mae amllder pobl yn symud i mewn ac allan o'r gymdogaeth yn isel ac mae'n hawdd gosod y mwyafrif o eiddo. Mae rhai garejys wedi'u dymchwel ac mae'r ardal wedi'i gwneud yn dda gyda lleoedd parcio a ffensys diffiniedig. Ar hyn o bryd mae gan y Tîm Cymdogaeth 11 garej wag gydag un sy'n "barod i'w gosod".
Mae ymddangosiad yr ardal yn dda gyda llawer o fannau gwyrdd. Mae sawl pentref bach yn eistedd ochr yn ochr ag ardaloedd mwy fel Llanilltud Fawr a Sain Tathan.	Mae parcio yn broblem mewn rhai rhannau o'r gymdogaeth yn bennaf oherwydd lled rhai ffyrdd a'r diffyg lle sydd ar gael.
Mae ymddangosiad cyffredinol eiddo yn yr ardal yn dda, ac ailwampwyd y mwyafrif fel rhan o raglen Safon Ansawdd Tai Cymru.	
Mae'r tîm Cymdogaeth yn siarad â phreswylwyr yn rheolaidd ond ar hyn o bryd nid ydynt yn gweithio gydag unrhyw fforymau preswylwyr na grwpiau ymgynghorol eraill. Teimlir bod diffyg cyfle i gael mewnbwn rheolaidd gan breswylwyr ar draws y gymdogaeth gyfan.	Nid yw pobl yn ein hadnabod yn ddigon da/ dim cyswllt cryf. Angen gwybod mwy am ein tenantiaid/ demograffeg.

Fel rhan o'r archwiliad cymdogaeth gofynnwyd i denantiaid nodi'r gwasanaethau pwysicaf iddynt; y tri gwasanaeth uchaf yn yr ardal yw:

- Sicrhau bod atygweiriadau a chynnal a chadw'n cael eu gwneud i safon uchel ac yn amserol
- Cyfathrebu'n effeithiol â thenantiaid, gwranddo ar awgrymiadau a gweithredu ar y rhain
- Sicrhau ansawdd cyffredinol y cartrefi

Pan ofynnwyd i'r tenantiaid beth oeddent yn ei deimlo ddylai fod y blaenoriaethau ar gyfer gwella, amlygwyd y canlynol:

- Datblygu ac adeiladu cysylltiadau cymunedol da
- Gwella diogelwch cymunedol
- Cefnogaeth gyda gwasanaethau cyflogaeth a hyfforddiant

Camau Gweithredu

Beth?	Pam?	Pryd?
Materion amgylcheddol		
Nodi opsiynau i leihau problemau storio sbwriel a'r effaith ar ymddangosiad y gymdogaeth.	Gwella ymddangosiad y gymdogaeth.	0 fewn 6 mis
Lleihau'r achosion o daflu sbwriel ochlysurol yn y gymdogaeth a lleihau lefel baeddu cŵn mewn ardaloedd cyffredin.	Mynd i'r afael â sbwriel a thipio anghyfreithlon. Gwella ymddangosiad cyffredinol y gymdogaeth.	0 fewn 6 mis
Targedu gerddi sydd wedi gordyfu mewn cartrefi tenantiaid.	Gwella ymddangosiad cyffredinol y gymdogaeth. Adeiladu cymunedau cryfach.	0 fewn 12 mis
Cwblhau adolygiad o dir ar gyfer tai yn yr ardal i ystyried defnyddio hwn i wella parcio.	Gwella ymddangosiad cyffredinol y gymdogaeth. Gwella trefniadau parcio lleol.	0 fewn 12 mis
Cynnal adolygiad o'r ddarpariaeth cyfleusterau chwarae lleol mewn ymgynghoriad â phreswylwyr.	Datblygu lleoedd chwarae diogel i blant a phobl ifanc. Datblygu mannau gwyrdd a gwella'r amgylchedd. Gwella diogelwch cymunedol. Darparu gweithgareddau cymunedol.	0 fewn 6 mis
Targedu gerddi sydd wedi gordyfu mewn cartrefi tenantiaid, gan gynnwys gerddi cymunedol	Gwella ymddangosiad cyffredinol y gymdogaeth. Gwella diogelwch cymunedol.	0 fewn 6 mis

Camau gweithredu (parhad)

Beth?	Pam?	Pryd?
Trosedd a diogelwch		
Gweithio gyda thenantiaid i nodi pryderon diogelwch cymunedol a datblygu cynllun sut y gellir gwella'r rhain mewn partneriaeth â Bro Ddiogelach.	Gwella diogelwch cymunedol Adeiladu cymunedau diogel a chydlynus. Cynyddu ymgysylltiad â thenantiaid lleol. Adeiladu ymgysylltiad cymunedol.	O fewn 6 mis
Gweithio gyda'r Heddlu a Bro Ddiogelach ar wella diogelwch a chynllun plismona mwy cyffredinol sy'n targedu defnyddio cyffuriau ac alcohol, troseddau cerbydau a throsedd yn erbyn grwpiau agored i niwed.	Ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol. Gwella diogelwch cymunedol. Gwella ansawdd bywyd cyffredinol pobl sy'n byw yn yr ardal oedd hyn. Adeiladu cymunedau diogel a chydlynus.	O fewn 12 mis
Adeiladu rhwydwaith o hyrwyddwyr tenantiaid a fydd yn gweithredu fel "cymdogion da" i gefnogi pobl sy'n byw yn yr ardal leol ac adrodd am unrhyw bryderon i'r Tîm Cymdogaeth neu PCSO's fel y bo'n briodol.	Ymdrin ag ymddygiad gwrthgymdeithasol. Gwella diogelwch cymunedol. Adeiladu cymunedau diogel a chydlynus.	O fewn 12 mis
Cymunedau gweithgar		
Gweithio mewn partneriaeth â'r Tîm Buddsoddi Cymunedol i sefydlu grŵp rhieni ifanc, gan ddod â'r gymuned ynghyd a chefnogi tenantiaid newydd sy'n symud i'r ardal.	Gwella gwasanaethau lleol. Adeiladu ymgysylltiad cymunedol. Darparu gweithgareddau cymunedol. Cefnogaeth gyda chyflogaeth a hyfforddiant. Adeiladu cymunedau diogel a chydlynus. Gwella iechyd a llesiant.	O fewn 12 mis
Hyrwyddo bancio amser a chynyddu nifer o oriau gwirfoddoli tenantiaid.	Datblygu cysylltiadau cymunedol da. Darparu mwy o weithgareddau cymunedol. Datblygu mannau gwyrdd a gwella'r amgylchedd. Cefnogaeth gyda chyflogaeth a hyfforddiant.	O fewn 6 mis
Adolygu cyfleusterau a gweithgareddau cyfredol i bobl ifanc.	Gwella gwasanaethau lleol. Adeiladu ymgysylltiad cymunedol. Darparu gweithgareddau cymunedol. Gwella iechyd a llesiant. Gwella diogelwch cymunedol.	O fewn 12 mis

Camau gweithredu (parhad)

Beth?	Pam?	Pryd?
Gweithio mewn partneriaeth â'r Tim Buddsoddi Cymunedol i gynnig dewislen o wasanaethau cymorth cyflogaeth a hyfforddiant yn yr ardal.	Cefnogaeth gyda chyflogaeth a hyfforddiant. Adeiladu ymgysylltiad cymunedol. Gwella iechyd a llesiant. Darparu gweithgareddau cymunedol. Adeiladu cymunedau diogel a chydlynus.	O fewn 12 mis
Cynnal digwyddiadau iechyd a llesiant yn yr ardal i ganolbwyntio ar wella llesiant tenantiaid sy'n byw yn yr ardal. Gan gynnwys gweithgareddau chwaraeon fel Clwb Beicio.	Adeiladu ymgysylltiad cymunedol. Gwella iechyd a llesiant. Darparu gweithgareddau cymunedol. Adeiladu cymunedau diogel a chydlynus.	O fewn 12 mis
Parhau â'r teithiau cerdded misol, gan wahodd y PCSO's lleol - dod i adnabod ein tenantiaid a chynyddu presenoldeb yr heddlu yn yr ardal.	Gwella ymgysylltiad â thenantiaid. Adeiladu ymgysylltiad cymunedol Mynd i'r afael ag YGG ac ymdrin â sbwriel neu dipio anghyfreithlon.	Parhaus
Gweithio gyda grŵpiau lleol a lleoedd cymunedol i sicrhau bod gan denantiaid fynediad at gyfrifiaduron cyhoeddus a Wi-Fi am ddim. Datblygu gwasanaeth cynhwysiant digidol ar gyfer preswylwyr sy'n byw yn yr ardal.	Darparu gweithgareddau cymunedol. Cefnogaeth gyda chyflogaeth a hyfforddiant. Cyngor Ariannol a chefnogaeth gyda chyrchu gwasanaethau digidol.	O fewn 3 blynedd
Cwblhau archwiliad o fannau gwyrdd yn yr ardal y gellir ei ddatblygu i greu lleoedd cymunedol neu wella'r amgylchedd lleol. Mae hwn i'w gwblhau mewn ymgynghoriad â phreswylwyr lleol.	Datblygu mannau gwyrdd a gwella'r amgylchedd.	O fewn 12 mis
Creu cordiau cyswllt y Tim Cymdogaeth, gan gynnwys lluniau a gwybodaeth gyswllt ar gyfer swyddogion. Yna bydd y rhain yn cael eu danfon i holl eiddo Cartrefi'r Fro yn yr ardal. Bydd y rhain hefyd yn cynnwys manylion Teithiau Cerdded Cymdogaeth.	Gwella ymgysylltiad cymunedol. Gwella cysylltiadau cymunedol. Adeiladu cymunedau diogel a chydlynus.	O fewn 6 mis
Creu grŵp tenantiaid neu fforwm yn yr ardal.	Cynyddu ymgysylltiad â thenantiaid lleol. Adeiladu ymgysylltiad cymunedol. Adeiladu cymunedau diogel a chydlynus.	O fewn 12 mis
Adeiladu cysylltiadau â grŵpiau a sefydliadau lleol i ddatblygu gweithio mewn partneriaeth yn yr ardal.	Cynyddu ymgysylltiad â thenantiaid lleol. Adeiladu cymunedau diogel a chydlynus.	O fewn 12 mis

Sut i gysylltu â ni:

Dros y ffôn:

01446 700111

Drwy e-bost:

housingmanagementteam@bromorgannwg.gov.uk

 @valehomes Cartrefi'r Fro

Yn ysgrifenedig:

Depo'r Alps, Quarry Road, Gwenfô CF5 6AA

Drwy'r we:

www.bromorgannwg.gov.uk

Yn bersonol:

Derbynfa Tai, Swyddfeydd Dinesig, Heol Holltwn,
Y Barri

8:30 i 5:00 pm o ddydd Llun i ddydd Iau

8:30 i 4:30 pm dydd Gwener

